

Samenloop

vrijdag 18 december 2020 20:52

Aansprakelijkheid is altijd gebaseerd op 3 constutieve bestanddelen:

1. Fout
2. Schade
3. Oorzakelijk verband tssn fout en schade

SAMENLOOP van contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid gaat over de vraag of dat contractspartijen ten aanzien van elkaar een beroep kunnen doen op de regels van de buitencontractuele aansprakelijkheid

-->**Samenloop doet zich alleen voor tssn contractspartijen** (maw als er al een basis is voor contractuele aansprakelijkheid moet er ook een basis zijn voor buitencontractuele aansprakelijkheid)

Kunnen contractspartijen t.a.v elkaar een beroep doen op de regels van de buitencontractuele aansprakelijkheid?

Samenloopverbod: kan het slachtoffer tssn beide stelsels(fout en contractbreuk) het voordeligste kiezen of mag het zich slechts op een van beide beroepen?

-als je reeds je contractspartij contractueel aansprakelijk kan stellen is het niet meer mogelijk om diezelfde contractspartij buitencontractueel aansprakelijk te stellen

-iemand mag zijn contractspartij niet buitencontractueel aanspreken voor wanprestatie ten aanzien van contractuele verbintenissen, tenzij het gaat om een fout die vreemd is aan de uitvoering van het contract

-Als je een contractspartij hebt en die doet iets verkeerd maar hetgeen die verkeerd doet heeft niets te maken met het uitvoering van het contract dan kan je die nog altijd aanspreken op basis van het buitencontractuele aansprakelijkheidsnorm

Het samenloopverbod houdt in essentie in dat tssn contractanten geen extracontractuele vordering kan ingesteld worden, tenzij zowel de verweten fout als de schade vreemd zijn aan de uitvoering van het contract of "een contractpartij kan wegens een bij de uitvoering van de overeenkomst begane fout slechts dan extracontractueel aansprakelijk gesteld worden indien de haar ten laste gelegde fout een tekortkoming uitmaakt, niet aan haar contractuele verbintenis maar aan de algemene zorgvuldigheidsplicht en indien die fout andere dan aan de slechte uitvoering van de overeenkomst te wijten schade heeft veroorzaakt"

Uitzonderingen van het Hof van Cassatie:

1. Fout tssn contractspartijen die vreemd is aan de uitvoering van het contract (komt wel in aanmerking voor extracontractuele aansprakelijkheid in een situatie van samenloop)
2. Misdrijf: indien de contractuele wanprestatie tegelijkertijd aangemerkt kan worden als een misdrijf kan je er sws buitencontractuele aansprakelijkheid op toepassen (vb: slagen en verwondingen)

Situaties waarin men mss liever zich zou kunnen beroepen op buitencontractuele aansprakelijkheid:

1. **Bekwaamheid:** sluiten van een overeenkomst is een rechtshandeling waarvoor men bekwaam moet zijn, is men niet bekwaam is de overeenkomst nietig en dit heeft gevolgen voor de aansprakelijkheid
2. **Verjaringstermijnen:** er gelden andere termijnen voor buitencontractuele aansprakelijkheid --> zijn veel aantrekkelijker voor potentiële eiser
3. **Exoneratieclausules:** clausules in een overeenkomst waarbij men al juridische gevolgen gaat regelen voor het geval er wanprestatie zou optreden (vb: in het contract sluiten dat men niet aansprakelijk zal zijn voor een lichte fout, max. plafond afspreken voor hoogte van schadevergoeding,... je kan wel niet afspreken dat je niet aansprakelijk zal zijn voor de opzettelijke fout-->geen goeder trouw)

Clausule komt wel met een prijs

CO-EXISTENTIE van contractuele en extracontractuele schuldvordering

Co-existentie= Het bestaan van meerdere aansprakelijkheidsvorderingen ten aanzien van eenzelfde persoon of vanuit een andere persoon
(maw: als een persoon schade veroorzaakt en die schade ontstaat bij meerdere mensen is er een gevolg van co-existentie, omgekeerde kan ook: stel schade wordt veroorzaakt door meerdere personen met als gevolg 1 slachtoffer is dit ook co-existentie, slachtoffer kan schadevergoeding vorderen van meerdere personen)

Vb: 1 persoon veroorzaakt schade aan 2, waarvan de ene contractspartij en de andere gwn een derde. Derde heeft geen contract dus geen toestand van samenloop! Men heeft wel een contractuele vorderingen tssn de 2 contractspartijen en een extracontractuele vordering tssn persoon 1 en de derde --> maar die vorderingen bestaan niet tssn dezelfde partijen DUS geen toestand van samenloop maar --> toestand van co-existentie

IMMUNITEIT (niet hetzelfde als quasi immuniteit)

Men aanvaardt in het Belgisch recht dat bepaalde categorieën van personen immuun zijn voor schadevergoedingsvorderingen (bv: koning, rechter)

QUASI-IMMUNITEIT

Gaat over de situatie met 3 personen (op zn minst) met soort keten. Eerste partij is contractspartij die contracteert met tweede partij om bepaalde prestatie te leveren maar als extra element besluit de uitvoerende partij om zelf zijn prestatie aan te besteden aan nog een derde partij (werknemer of aannemer). Welke claim heeft men op basis van buitencontractuele aansprakelijkheid tssn eerste partij en derde partij die door tweede partij gevraagd werd om het werk uit te voeren?

Vb: Stuwadoorsarrest (stuwadoor=havenarbeider)

Men had een fabrikant van machines en die persoon wou zn machine naar india exporteren dus hij sluitte contract met scheepvaartmaatschappij, maar maatschappij huurde stuwadoors in om machine te transporteren --> stuwadoor maakt fout en fabrikant is niet te tevreden maar er zat exonoratieclausule in contract tssn fabrikant en scheepvaartmaatschappij (en door samenloopverbod kan fabrikant de maatschappij ook niet extracontractueel aansprakelijk stellen) --> kan de fabrikant bij stuwadoor beroep doen op extracontractuele aansprakelijkheid? NEEN: want uitvoeringsagenten/schadeveroorzaker genieten van quasi immuniteit

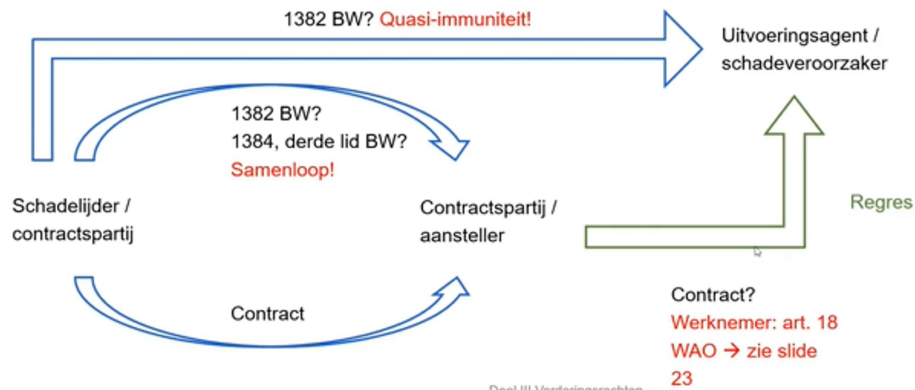
*uitvoeringsagent= elke partij die door een contractspartij aangesteld wordt om contractuele verbintenissen uit te voeren

*quasi-immuniteit= onder bepaalde voorwaarden kan de uitvoeringsagent niet aangesproken kan worden door de contractspartij die de uitvoering gevraagd heeft aan de andere contractspartij --> 'quasi' want er zijn ook uitzonderingen (net zoals bij samenloop):

- Indien stuwadoor **misdrif** heeft gepleegd en dit de fout uitmaakt dat heeft geleden tot schade kan hij wel extracontractueel aansprakelijk gesteld worden
- Indien de schade volledig **vreemd** is aan de uitvoering van het contract kan hij ook extracontractueel aansprakelijk gesteld kunnen worden

AFDELING 1: CONTRACTUEEL EN EXTRACTIONUEEL AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT

QUASI-IMMUNITEIT

Deel III Vorderingsrechten

16

STEL er was geen exoneratieclausule tssn fabrikant en scheepvaartmaatschappij dus fabrikant kan de maatschappij contractueel aansprakelijk stellen voor de schade, maar hierdoor wordt die maatschappij boos en wilt nu de werknemer aansprakelijk stellen voor de schade die hij heeft veroorzaakt --> arbeidsrecht laat dit niet toe (zie art 18) want bescherming van de arbeider maar er zijn natuurlijk ook uitzonderingen zoals een zware of opzettelijke fout of een herhaalde lichte fout